

BİTİŞİK EĞİK YAZI HARFLERİNİN YAZIM ŞEKİLLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

TEACHERS' VIEWS ON CURSIVE LETTERS FONTS

Erol DURAN*

Özet: Bu çalışma, bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekillerini konu almaktadır. Araştırma betimsel tarama modelindedir. Araştırmacı, Ankara ili merkez ve ilçe ilköğretim okullarında görevli ve daha önce bitişik eğik yazı ile ilkokuma yazma öğretimi yapmış 227 sınıf öğretmenine, "Bitişik Eğik Yazı Harflerinin Yazım Şeklini Değerlendirme" adlı yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulamıştır. Öğretmenlerden bu formda, harfin yazım şekli uygun ise harfin karşısına "uygun" yazmaları; yazım şeklini uygun bulmadıkları harfe ise yeni yazım şekli önermeleri istenmiştir. Araştırma kapsamında toplanan veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak yorumlanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 16'sı, bitişik eğik yazı öğretimini anlamlı bulmamakta ve dik temel harfle yazı eğitimine geri dönülmesini istemektedir. Öğretmenlerin %12'si ise, bitişik eğik yazı harflerinin tamamının yazım şekillerinin bu hâliyle uygun olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan diğer öğretmenler, harflerin çoğuna "uygun" ifadesi düşmelerine karşın, "b, d, f, k, r, s, ş, v, z, B, D, L, T, Z" harflerinin yazım şekillerinin değişmesi gerektiği belirtmişler ve bu harflere yönelik yeni yazım şekilleri önermişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Yazı öğretimi, Bitişik eğik yazı harfleri, Öğretmen görüşleri

Abstract: This study is subject to forms of writing letters in cursive font. Research is descriptive screening model. Researcher, 227 primary school teachers with the first writing in cursive writing teaching to previously made in the province and district in Ankara, "Cursive Letters Shape Writing Assessment" named semi-structure interview form applied. Teachers in this survey, the shape of the letter, if appropriate, the letter an "appropriate" to write, did not find the appropriate letter in the shape of the new propositions were asked to spell. The data was descriptively analysed and interpreted after then. 16% of teachers participating in the research, the teaching of cursive writing not find a significant and steep wants to return to

---

*Yrd. Doç. Dr., Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı, erolduran@gmail.com.

perpendicular to the basic text writing. 12% of the teachers, the cursive letters stated that the whole appropriate shape patterns grows. Participated in the study with other teachers, most of the letters in "appropriate" expression while falling, "b, d, f, k, r, s, ş, v, z, B, D, L, T, Z" the letters and shape patterns indicate that it should be changed new faces in this case suggested shape.

Keywords: Writing teaching, cursive letters, the views of teachers

Giriş

Alanyazın tarandığında, bitişik eğik yazı öğretiminde yaşanan sorunlar hakkında yapılmış araştırmalara rastlanılmaktadır. Ancak, harflerin yazım şekilleri ile ilgili yapılmış araştırma sayısı sınırlıdır. Bu araştırmanın bu yönüyle alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada, bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekilleri irdelenmektedir. Öğrencilerin, yazımında zorlandıkları harfleri belirlemek ve öğretmenlerin bu harflerin yazım şekillerine dönük önerilerini almak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Ayrıca bu çalışma, ilköğretim birinci sınıfta yapılan bitişik eğik yazı öğretimi çalışmalarına katkı sağlamayı; öğretmenlere ve bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekillerini belirleyen yetkililere bir öneri sunmayı amaçlamaktadır.

Türkiye’de 2005 yılında, ilkokuma yazma öğretiminde değişikliğe gidilmiştir. Türk dilinin öğretiminde yaşanan sorunlar, dünyadaki gelişmeler, dil eğitimi alanında yapılan çalışmalar ve çağdaş yaklaşımlar, ilkokuma yazma öğretiminde yapılan değişiklikte etkili olmuştur (Bekçi ve Erdoğan, 2007; MEB, 2009; Şahinel, 2005). İlkokuma yazma öğretimi sırasında öğrencilere, temel dil becerileri kazandırılmaya çalışılır. Bu temel dil becerilerinden birisi, yazmadır. Yazma, insanların duygu ve düşüncelerini, belirli dil kurallarına uygun ve düzgün bir şekilde başkalarına iletmek için herhangi bir madde üzerine çizmek veya yazmak suretiyle kullandıkları işaretlerdir (Akyol, 2000; Girgin, 2002; Hamstra & Blote, 1993; Kavcar, Sever ve Oğuzkan, 2004; Köksal, 1999; Özer, 1987; Phelps, Stempel & Speck, 1985; Tekişik, 1994; Yavuzer, 2000; Yaşar, 1993). Başarılı bir okul performansı için yazı dili becerilerinin önemi büyüktür. Yazı dili zayıf olan öğrenciler, öğretim programının akademik taleplerini karşılama da yetersiz kalmaktadırlar (Amudson, 2001; Jongmans, Linthorst, Westenberg & Smits-Engelsman, 2003; Phelps ve diğer, 1985; Scneck, 1991; Tseng & Cernak, 1993; Uyanık, Bumin, Düğger ve Kayıhan, 2001).

Yazının bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutları vardır (Rosenblum, Weiss & Parush, 2003; Tseng & Cernak, 2000). Yazının bilişsel boyutunu, edinilen bilgilerin, duyumların, görülenlerin sıraya konarak

zihinsel işlemlerden geçirilmesi ve yorumlanması oluştururken; duyuşsal boyutunu, yazılı anlatımın yalınlığı, akıcılığı, çekiciliği, yazının güzelliği ve okunaklılığı oluşturmaktadır. Defter, kâğıt ve kalem kullanma, yazmadaki kas hareketlerinin eşgüdümü, harf yazım şekillerinin doğru konumlandırılması ise devinişsel boyutu oluşturmaktadır (Gülyüz, 2002; Köksal, 1999). Bu çalışma, bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekillerini ele almaktadır. Bu sebeple bu araştırmada yazının yalnızca devinişsel boyutuna değinilecektir.

Bitişik Eğik Yazı Öğretimi

Bitişik eğik yazı, bir yazım şeklidir. Bu yazım şeklinde kelime içindeki harfler birbirlerine bağlantılar yoluyla birleştirilir ve bu yönüyle bitişik bir özellik taşır. Bitişik Ayrıca harfler eğik olarak yazılır. Bitişik eğik yazını bitişik ve eğik özellikleri, öğrencilerin beden ve kas gelişimleri ile uyumludur. Ayrıca, bitişik eğik yazı, harflerin doğru yazımını desteklemektedir. Böylece, öğrenciler tarafından harflerin yazılış yönlerinin karıştırılması önlenmektedir. Bu yazım şeklinin estetik görünümü, öğrencilerin estetik bir bakış açısı geliştirmelerine yardımcı olmakta, onların sanatsal gelişimlerine katkıda bulunmaktadır (Durukan ve Alver, 2008; Güneş, 2008; MEB, 2009).

Akyol (2005), bitişik eğik yazının önemini şöyle ifade etmiştir: Dik temel ve bitişik eğik harflerle yazmada kaleme bastırma açısından farklılık vardır. Bitişik eğik yazıda kaleme daha az bastırılmaktadır. Dik temel yazı ile bitişik eğik yazı arasındaki farklar pek çok insanın düşündüğü gibi harflerin birleştirilmesi veya birleştirilmemesi değildir. Farklılık, harfleri oluşturmak için yapılan hareketlerdedir (harflerin başlangıç ve bitiş noktaları, gövde yazımları, alt ve üst uzantıları, yönler, vb). Dik temel küçük harfleri okunaklı şekilde yazmak için altı ayrı hareket yapılması gerekirken bitişik eğik küçük harfleri yazmada üç temel hareket gerekmektedir. Hareket sayısının fazla olması hem zaman kaybına hem de işin daha karmaşık hâle gelmesine neden olmaktadır.

Bitişik eğik yazı öğretiminin en önemli unsurlarından birisi okunaklılıktır. Harf şekillendirmede okunaklılığı etkileyen etkenler şu şekilde sıralanabilir (Akyol, 2005; Alston & Jane, 1987; Bayraktar, 2006):

- ✓ Harflerin gövde, üst ve alt uzantılarının oluşturulması
- ✓ Harflerin satır aralığına göre yazılması
- ✓ Harf iniş çıkışlarının doğru yapılması

- ✓ Harflerin eksik kapanmaması
- ✓ Bağlantıların doğru yapılması

Okunaklılık, doğru belirlenmiş harf yazım şekilleri ile mümkündür. Yazılması zor hatta mümkün olmayan harf yazım şekilleri ile okunaklılığı sağlamak imkânsızdır. Bu yüzden harflerin yazım şekillerinin doğru belirlenmesi önemlidir. Ayrıca, bitişik eğik yazı öğretimi sırasında öğretmenin, doğru model olması, yazının okunaklı olmasında önemli bir etkidir. Öğretmen bu konuda model olurken harflerin üzerinden geçerek yapılan alıştırmalara yer vermeli, görsel ipuçları (ok yönü) kullanılmalı ve harflerin hafızadan yazılması çalışmaları yaptırılmalıdır. Yazı öğretiminde harflerin yazı yönü, başlangıç ve bitiş noktaları, çizgilerin soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru çizilmesi, bir harfi eli kaldırmadan yazma, küçük harflerin yazımı gibi konular da önem taşımaktadır. Harflerin yazılması öğretilirken yönler okla desteklenmeli, görsel şablonlarla harf yönleri gösterilmelidir (Güneş, 2007).

İlkokuma yazma öğretiminde kullanılan bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekilleri, TTKB'lığının 2005 yılında yayımladığı İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzunda şu şekilde belirtilmiştir:

Tablo 1. Küçük ve Büyük Harflerin Bitişik Eğik Yazım Şekilleri

Küçük Harfler	Büyük Harfler
a, b, c, ç, d, e, f, g, ğ, h, ı, i, j, k, l, m, n, o, ö, p, r, s, ş, t, u, ü, v, y, z	A, B, C, Ç, D, E, F, G, Ğ, H, I, İ, J, K, L, M, N, O, Ö, P, R, S, Ş, T, U, Ü, V, Y, Z

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekillerine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu sorunun cevabını daha derinlemesine irdeleyebilmek amacıyla şu sorulara cevap aranmıştır:

- İlköğretim sınıf öğretmenlerinin, küçük bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekillerine ilişkin görüşleri nasıldır?
- İlköğretim sınıf öğretmenlerinin, büyük bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekillerine ilişkin görüşleri nasıldır?

Yöntem

Çalışmanın yukarıda belirtilen amacı ve araştırma soruları çerçevesinde, sosyal bir olguyu derinlemesine anlamlandırmak ve irdelemek ihtiyacından hareketle nitel araştırma yöntemi ve betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (1999) göre, nitel araştırma bir olguyu ilgili bireylerin bakış açılarından görebilmeye ve bu bakış açılarını oluşturan sosyal yapıyı ve süreçleri ortaya koymaya olanak vermektedir.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi ve Verilerin Toplanma Süreci

Araştırmacı "Bitişik Eğik Yazı Harflerinin Yazım Şeklini Değerlendirme" adlı yarı yapılandırılmış bir görüşme formu hazırlamıştır. Form üç sütunlu iki ayrı tablodan oluşmaktadır. Tabloların birinde küçük bitişik eğik yazı harfleri, diğerinde ise büyük bitişik eğik yazı harfleri "A-Z" sıralamasına uygun biçimde birinci sütuna sıralanmıştır. Tabloların ikinci sütununda "uygun" ve üçüncü sütununda ise "uygun değil" ifadeleri bulunmaktadır (Tablo 2 ve Tablo 3'teki gibi). Formda "uygun" ifadeleri için "1", "uygun değil" ifadeleri "2" kodlanmış ve kr20 güvenilirlik katsayısı .78 olarak hesaplanmıştır. Formun kapsam geçerliği için beş ilköğretim sınıf öğretmeni ve iki alan uzmanı görüşüne başvurulmuş ve onların görüşleri doğrultusunda forma son hâli verilmiştir.

Öğretmenlerden ilgili bitişik eğik yazı harfinin yazım şeklini uygun buluyorlarsa "uygun" sütununu işaretlemeleri istenmiştir. Eğer harfin yazım şeklini uygun bulmuyorlarsa "uygun değil" sütununu işaretleyip harfin yazım şekline bir öneri getirmeleri istenmiştir. Form, Araştırmacı tarafından, Ankara Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen ve üç gün süren "İlkokuma Yazma Öğretimi Semineri'ne" katılan ilköğretim sınıf öğretmenlerine uygulanmıştır. Seminerin başında öğretmenlere formla ilgili bilgiler verilmiş; bitişik eğik yazı ile ilgili daha önceki tecrübeleri ve seminerde paylaşımları dikkate alarak formu doldurmaları istenmiştir. Formlar, seminer sonunda toplanmıştır.

Evren Örneklem

"Bitişik Eğik Yazı Harflerinin Yazım Şeklini Değerlendirme" adlı yarı yapılandırılmış görüşme formu, daha önce ilköğretim birinci sınıf öğretmenliği yapmış 256 öğretmene uygulanmıştır. Öğretmenlere dağıtılan formlardan 16'sı geri dönmemiş ve geri dönenlerden 13'ünün verileri eksik ve yanlış doldurmadan dolayı uygun bulunmayarak analize tabi

tutulmamıştır. Verileri yorumlanan görüşme formu sayısı 227 adettir. Örneklemi oluşturan katılımcıların 145'i kadın (%64) ve 82'si erkektir (%36). Araştırmanın evreni ise Ankara ilinde görevli ilköğretim sınıf öğretmenleridir.

Bulgular

Araştırma bulgularına ulaşmak amacıyla betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Frekans (f) ve yüzde (%) hesaplamaları sonucu ulaşılan bulgular harflerin küçük ve büyük yazım şekillerine göre belirtilmiş ve yorumlanmıştır.

Küçük Harflerin Yazım Şekilleri İle İlgili Öğretmen Görüşleri

Küçük harflerin yazım şekillerine dönük ve frekans (f) ve yüzde (%) hesaplamaları, Tablo 2'de belirtilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 2. Küçük Harflerin Yazım Şekilleri İle İlgili Öğretmen Görüşleri

Harf	Uygun (f - %)	Uygun Değil (f - %)	Harf	Uygun (f - %)	Uygun Değil (f - %)
a	191 (%84)	36 (%16)	m	191 (%84)	36 (%16)
b	98 (%43)	129 (%57)	n	191 (%84)	36 (%16)
c	191 (%84)	36 (%16)	o	191 (%84)	36 (%16)
ç	191 (%84)	36 (%16)	ö	191 (%84)	36 (%16)
d	124 (%55)	103 (%45)	p	191 (%84)	36 (%16)
e	191 (%84)	36 (%16)	r	53 (%23)	174 (%77)
f	34 (%15)	193 (%85)	s	117 (%51)	110 (%48)
g	191 (%84)	36 (%16)	ş	115 (%51)	112 (%49)
ğ	191 (%84)	36 (%16)	t	191 (%84)	36 (%16)
h	191 (%84)	36 (%16)	u	191 (%84)	36 (%16)
ı	191 (%84)	36 (%16)	ü	191 (%84)	36 (%16)
i	191 (%84)	36 (%16)	v	126 (%56)	101 (%44)

j	191 (%84)	36 (%16)	y	191 (%84)	36 (%16)
k	116 (%51)	111 (%49)	z	103 (%45)	124 (%55)
l	191 (%84)	36 (%16)			

Öğretmenlerin 27'si (%12) bitişik eğik yazı harflerinin hem küçük hem de büyük yazım şekillerinin bu hâliyle uygun olduğunu belirtmişlerdir. Bu öğretmenlerin çoğu, forma yazdıkları notlarında, "Öğrencinin harfi öğrenmesinde en önemli etkenin pekiştirme ve tekrar olduğunu söylemektedirler. Öğretmen eğer uygun sayıda tekrar ve pekiştirme yapıyorsa harfin öğretiminde sorun yaşanmayacağını" belirtmişlerdir. Alanyazında bu bulguyu destekleyici çalışmalara rastlanılmaktadır. Baştürk (2004), Göğüş (1978), Güneylü (2006) ve Power & Hubbard (1996), yazma becerisinin en zor gelişen temel dil becerisi olduğunu, fakat doğru uygulamalarla ve çaba ile bu beceriyi kazanılabildiğini mümkün olduğunu söylemektedirler.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin (bitişik eğik yazı ile ilkökuma yazma öğretiminden vazgeçilip dik temel harf ile öğretime geçilmeli diyenler hariç) tamamı (%100) " a, c, ç, e, g, ğ, h, ı, i, j, l, m, n, o, ö, p, t, u, ü, y" harflerinin yazım şekillerini yazı öğretimi açısından doğru ve uygun bulmuşlardır. Ancak, öğretmenlerin tamamına yakını f (%85) harfinin; üçte ikisinden fazlası r (%77) harfinin; yarısından fazlası b (%57) ve z (%55) harflerinin; yarıya yakını, ş (%49), k (%49), s (%48), d (%45) ve v (%44)", harflerinin yazım şeklinin değişmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve f harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 48'i, f harfinin yazım şeklinin biçiminde % 27'si biçiminde, % 25'i ise biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve r harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 93'ü, r harfinin yazım şeklinin biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve b harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 53'ü b harfinin yazım şeklinin biçiminde % 41'i ise biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve z harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 91'i z harfinin yazım şeklinin biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu araştırmanın sonuçlarına benzer bir araştırma, Aytan, Güney ve Gün (2010) tarafından yapılmıştır. Bu araştırmacılar, "İlköğretim Birinci Kademe de Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözümler" adlı çalışmada, z harfinin yazım şeklinin biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir. 95'i, s ve ş harflerinin yazım şeklinin ve biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve k harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 89'u, k harfinin yazım şeklinin biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve d harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 87'si, d

Önerileri” adlı araştırmalarında, “r, v, z ve D” harflerinin yazımının zor olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Turan ve Akpınar, (2008:135) ise yaptıkları araştırmada, öğrencilerin, “f, k, h, t, A” harflerini yazmakta zorlandıklarını belirten bir sonuca ulaşmışlardır.

Büyük Harflerin Yazım Şekilleri İle İlgili Öğretmen Görüşleri

Büyük harflerin yazım şekillerine dönük ve frekans (f) ve % (yüzde) hesaplamaları, Tablo 3’te belirtilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 3. *Büyük Harflerin Yazım Şekilleri İle İlgili Öğretmen Görüşleri*

Harf	Uygun (f - %)	Uygun Değil (f - %)	Harf	Uygun (f - %)	Uygun Değil (f - %)
A	191 (%84)	36 (%16)	M	191 (%84)	36 (%16)
B	112 (%49)	115 (%51)	N	191 (%84)	36 (%16)
C	191 (%84)	36 (%16)	O	191 (%84)	36 (%16)
Ç	191 (%84)	36 (%16)	Ö	191 (%84)	36 (%16)
D	32 (%14)	195 (%86)	P	191 (%84)	36 (%16)
E	191 (%84)	36 (%16)	R	191 (%84)	36 (%16)
F	191 (%84)	36 (%16)	S	191 (%84)	36 (%16)
G	191 (%84)	36 (%16)	Ş	191 (%84)	36 (%16)
Ğ	191 (%84)	36 (%16)	T	52 (%23)	175 (%77)
H	191 (%84)	36 (%16)	U	191 (%84)	36 (%16)
I	191 (%84)	36 (%16)	Ü	191 (%84)	36 (%16)
İ	191 (%84)	36 (%16)	V	191 (%84)	36 (%16)
J	191 (%84)	36 (%16)	Y	191 (%84)	36 (%16)
K	191 (%84)	36 (%16)	Z	105 (%46)	122 (%54)
L	126 (%56)	101 (%44)			

Araştırmaya katılan öğretmenlerin (bitişik eğik yazı ile ilkokuma yazma öğretiminden vazgeçilip dik temel harf ile öğretime geçilmeli diyenler hariç) tamamı (%100), “A, C, Ç, E, F, G, Ğ, H, I, İ, J, K, M, N, O, Ö,

P, R, S, Ş, U, Ü, V, Y" harflerinin yazım şekillerini yazı öğretimi açısından doğru ve uygun bulmuşlardır.

Araştırma sonuçları incelendiğinde, görüşmeye katılan öğretmenlerin tamamına yakını, D (%86) harfinin; üçte ikisinden fazlası, T (%77) harfinin; yarısından fazlası Z (%54) ve B (%51) harflerinin; yarıya yakını L (%44) harfinin yazım şeklinin değişmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve D harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 91'i D harfinin yazım şeklinin *D* biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve T harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 88'i T harfinin yazım şeklinin *T* biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve Z harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 89'u Z harfinin yazım şeklinin *Z* biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve B harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 85'i B harfinin yazım şeklinin *B* biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan ve L harfinin değiştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenlerin % 91'i L harfinin yazım şeklinin *L* biçiminde olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde, araştırmanın sonuçları ve araştırmayla ilgili öneriler sıralanmıştır.

Araştırmanın Sonuçları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmının (n=36, %16), ilkokuma yazma öğretimi sırasında kullanılan bitişik eğik yazı harflerinin tamamının yazım şekillerini uygun bulmamaları ve bir an önce dik temel harfle ilkokuma yazma öğretimine geçme istekleri araştırmanın önemli sonuçlarından biridir. Bu sonuç önemsenmelidir. Bu öğretmenlerin bitişik eğik yazı öğretimine karşı tutumlarının, sınıf içi eğitim öğretim süreçlerine olumsuz yansıtacağı söylenebilir. Bu düşüncedeki öğretmenlerin bitişik

eğik yazı ile ilkokuma yazma öğretiminde yeteri derecede başarı olabileceklerini söylemek zordur.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğun (n=191, %84), “**b, d, f, k, r, s, ş, v, z, B, D, L, T, Z**” harfleri hariç bitişik eğik yazı harflerinin tamamının yazım şeklinin uygun bulmaları, araştırmanın diğer bir sonucudur.

Öneriler

İlköğretim Türkçe 1-5. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu 2004–2005 Eğitim Öğretim yılında pilot uygulaması yapılmış ve 2005-2006 Eğitim Öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur. O günden bu güne, uygulamada görevli öğretmenler ve araştırmacılar, bazı bitişik eğik yazı harflerin yazım şekilleri ile ilgili önemli sıkıntılardan bahsetmektedirler (Durukan ve Alver, 2008; Korkmaz, 2006; Turan ve Akpınar, 2008). Ancak bu hususta herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir. Bu eksiklik, yetkililerce ivedilikle giderilmelidir.

Bitişik eğik yazı harflerinden bazılarının (**b, d, f, k, r, s, ş, v, z, B, D, L, T, Z**) yazım şekilleri, bu araştırma kapsamında önerilen yazım şekilleri olabileceği gibi, daha farklı ve daha kapsamlı yeni araştırmalarla da belirlenebilir.

Yazma becerisi okuma becerisine göre daha yavaş gelişmektedir. İkokuma yazma öğretimi sırasında okuma ve yazmada senkronizasyon sağlanmalıdır. Bir harfin yazımı tam öğrenilmeden diğerine geçilmemelidir. Harfin öğrenilmesi sadece görüldüğü zaman okunabilmesi ile değil ayrıca kurallarına uygun olarak yazılabilmesi ile mümkündür. Ayrıca, her harfin öğretiminden önce, harfe yönelik hazırlayıcı çizgi çalışmaları yapılmalıdır. Hazırlayıcı çizgi çalışmaları, harfin yazımının öğrenilmesini kolaylaştıracaktır.

Bitişik eğik yazı ile ilkokuma yazma öğretiminden vazgeçilmeli ve ivedilikle dik temel harflerle ilkokuma yazma öğretimine geçilmeli diyen öğretmenlerin neden dik temel harfe dönmek istedikleri araştırılmalı ve bitişik eğik yazı öğretimine yönelik çekincelerini giderici bir hizmet içi eğitimden geçirilmelidir.

Kaynaklar

Akyol, H. (2000). Yazı öğretimi. *Millî Eğitim Dergisi*, 146, 37-48.

- Akyol, H. (2005). *Türkçe ilkokuma yazma öğretimi*. Ankara: Pegema Yayıncılık.
- Alston, J. & Taylor, J. (1987), *Handwriting: Theory, Research and Practice*. New York: Nichols Publishing.
- Amudson S. J. (2001). *Prewriting and handwriting skills, case-smith j. occupational therapy for children*. St. Louis, Missouri: Mosby.
- Aytan, T., Güney, N ve Gün, M. (2010). *İlköğretim birinci kademedeki bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri*. 9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu. s. 1111-1114. Elazığ.
- Baştürk, M. (2004). *Dil edinim kuramları ve Türkçenin ana dili olarak edinimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Bayraktar, Ö. (2006). *İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazıda yaptıkları hatalar*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bekçi, B. & Erdoğan, T. (2007). Türkiye ve İrlanda'daki anadil öğretim programlarının karşılaştırılması. *III. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi'nde Sunulmuş bildiri*. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Durukan, E. ve Alver, M. (2008). Ses temelli cümle yönteminin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1 (5), 274-289.
- Girgin, Ü. (2002). *Okul öncesi eğitimde okuma ve yazma, konuşma ve yazma eğitimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Göğüş, B. (1978). *Orta dereceli okullarımızda Türkçe ve yazın eğitimi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Güleryüz, H. (2002). *Türkçe ilkokuma yazma öğretimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Güneş, F. (2007). *Ses temelli cümle yöntemi ve zihinsel yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Güneş, F. (2008). *Niçin bitişik eğik yazı? Bilim ve aklın aydınlığında eğitim dergisi*. 100. Özel Sayı, 242-244.
- Güneyli, A. (2006). *Kitap incelemesi*. İlköğretim Online, 5(2), 50-52.
- Hamstra B. L. & Blote A. W. (1993). A longitudinal study on dysgraphic handwriting in primary school. *Journal of Learning Disabilities*, 26(10).

- Jongmans, M. J., Linthorst, B. E., Westenberg, Y. & Smits-Engelsman, B. C. M. (2003). *Use of task oriented self-instruction method to support children in primary school with poor handwriting quality and speed*. Human Movement Science.
- Kavcar, C., Sever, S. ve Oğuzkan, F. (2004). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Ergin Yayınları
- Korkmaz, İ. (2006). Yeni ilköğretim birinci sınıf programının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 419-433.
- Köksal, K. (1999). *Okuma yazmanın öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- MEB, Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu, (2009), <http://ttkb.meb.gov.tr>.
- Özer, A. (1987). *Güzel sanatlar eğitimi*. Ankara: Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Phelps J., Stempel L. & Speck G. (1985). The children's handwriting scale: a new diagnostic tool. *Journal of Educational Research*, 79(1).
- Power, B. M. ve Hubbard, R. S. (1996). *Language development a reader for teachers*. New Jersey: Prentice Hall.
- Rosenblum, S., Weiss, P. L. & Parush, S. (2003), Product and process evaluation of handwriting difficulties. *Educational Psychology Review*, 15(1).
- Schneck, C. M. (1991). Comparison of pencil – grip patterns in first graders with good and poor writing skills. *The American Journal of Occupational Therapy*, 45(8).
- Şahinel, M. G. (2005). *Yeni Türkçe öğretim programına göre öğrenme-öğretme ortamının düzenlenmesi*. Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiri Kitabı. S. 217-219, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Tekışık, H. H. (1994). *Türkçe öğretimi ve öğretmen kılavuzu*. Ankara: Tekışık A.Ş. Web. Ofset Tesisleri.
- Tseng, M. H. & Cermak, S. A. (1993). The influence of ergonomic factors and perceptual – motor abilities on handwriting performance. *The American Journal of Occupational Therapy*, 47(10).
- Turan, M. ve Akpınar, B. (2008). İlköğretim Türkçe dersi ilkokuma-yazma öğretiminde kullanılan ses temelli cümle ve bitişik-eğik yazı yöntemlerinin değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 121-138.

- Uyanık, M., Bumin, G., Düğer, T. ve Kayıhan, H. (2001). İlkokul öğrencilerinin yazı yazma performanslarına etki eden faktörleri araştırılması. *T. Klin. JPM & R*, 1.
- Yaşar, Ş. (1993). *Yabancı dilde okuma becerilerinin geliştirilmesinde küçük gruplarla öğretim yönteminin etkililiği*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Yavuzer, H. (2000). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

Extended Abstract

Introduction

Cursive writing is a form of hand-writing. In this writing form, letters is written in italic and connected to each other through tail-links. Adjacent and italic characteristics of cursive writing are compatible with the students' body and muscle development and support their capacities of writing and spelling correctly. As a result of this, students may not get complicated with the writing aspects of the letters in a writing task. The appearance of this writing style helps students to develop an aesthetic perspective or dimension of hand-writing, which contribute to their artistic development (Durukan ve Alver, 2008; Güneş, 2008; MEB, 2009). However, there are problems with this writing style.

The review of relevant literature reveals that research on cursive writing mostly focused on the general problems of teaching cursive writing. However, it is seen that there is only one limited number of research studies directly dealing with cursive writing forms. This study particularly aims to contribute to the literature from this point of view. Therefore, this study firstly investigates the problems and difficulties encountered by students in cursive writing tasks through the analysis of teachers' classroom observations and experiences. Secondly, it evaluates the suggestions of teachers in relation with the cursive writing of letter forms. Systematically analyzing and evaluating teachers' experiences and suggestions on cursive writing styles this study also aims to contribute to cursive writing teaching in primary schools.

Method

Taking teachers' view on the cursive writing letter forms at the center, this study is to answer these two research questions:

- What do primary class teachers think about lowercase cursive writing forms?
- What do primary class teachers think about capital letter cursive writing forms?

In conjunction with the purpose of the study and the above research questions this study designed as a descriptive survey. The aim of the research design is to determine the teachers' preferences of cursive writing letter forms accurately and then analyse their suggestions on the hand – writing of cursive writing forms in depth.

A semi-structured interview form named as "The Evaluation of Cursive Writing Letter Forms" was prepared as a data collection instrument. This form consists of two tables each one consisting three columns. Both tables introduce cursive writing letter forms in their first column, one in lowercase and the other in capital letters. In the second and third columns of the tables, the options of "appropriate" and "unappropriate" were stated. The teachers were asked to enlist their preference of cursive writing form for each letter separately. They were also asked to suggest a writing form if they do not find the cursive writing style of any letter appropriate. In order to provide the validity and reliability of the data collection instrument, five pilot interviews were done with class teachers by using the initial version of the interview form. After the analysis of pilot data and examination of two experts the interview form gained its final shape.

Descriptive content analysis of semi-structured interviews held with 227 class teachers working in primary school in metropolitan Ankara. The participants are selected on the basis of teaching for the first graders after 2005.

Result and Recommendations

Results

One of the important results of this research reveals that some teachers (n = 36, 16%) want the initial teaching of the basic letters must be in upright form instead of cursive writing form. This result must be given

attention, because teachers in this group has negative attitudes towards the teaching of cursive writing form, which might negatively influence their teaching practices. Therefore, it is difficult to say that teachers having this point of view on cursive writing will be successful at the end.

According to the most of participants (n=191, 84%) apart from the characters: b, d, f, k, r, s, ş, v, z, B, D, L, T, Z, most of the cursive writing letter forms are appropriate for initial teaching.

Recommendations

Some of the cursive writing letter forms (b, d, f, k, r, s, S, V, Z, B, D, L, T, Z), could be turned in the forms that are proposed within the scope of this study or they could be turned into new forms that might be determined through extensive research studies.

Writing skills develop more slowly than the reading skills. Teaching of reading and writing must be synchronized. Before finishing the task of writing a character, students should not be allowed to pass through the practice of writing another one. Learning of a letter not only includes reading of it when it is seen at the first glance. It also requires writing it and connecting it to other characters correctly and fluently. Before teaching the writing of letters, drawing lines, curves and other preparatory exercises should be practiced, which will ease and facilitate the whole learning process, including the recognition of the character and writing of it.

BU SAYFA BOŞ BIRAKILMIŞTIR.